

Salpakankaan ja Heinsuon kouluratkaisu

Vaihtoehdot oppilaspaikkojen kohdentamiseen ja päätöksenteon tuki

Tiivistelmä Hollolan kunnalle

28.10.2026 Finwise Advisors Oy

Lähtötilanne ja työn kuvaus

- **Hollolan on ratkaistava, miten oppilaat ja vuosiluokat sijoittuvat Salpakankaan ja Heinsuon kouluihin tulevana vuosina.** Salpakankaalla pienten oppilaiden määrä kuormittaa tiloja ja arjen järjestelyjä. Heinsuon vuosiluokkien muutokset edellyttävät ratkaisuja oppilaiden ohjaukseen ja tilamuutoksiin. Oppilasmäärän ennakoitu lasku muuttaa molempien koulujen tilatarvetta.
- **Työssä vertaillaan kolmea vaihtoehtoa:** A) nykyiseen vuosiluokkarakenteeseen perustuvaa pysyvää oppilaiden kohdentamismallia, B) kahta 0–9-luokkien yhtenäiskoulua sekä C) mallia, jossa Salpakangas toimii 0–6-luokkien ja Heinsuo 7–9-luokkien kouluna. Tavoitteena on selvittää vaihtoehtojen vaikutukset ja toteutuksen edellytykset.
- **Tarkastelu painottuu oppilas- ja ryhmämäärien kehitykseen sekä tilojen riittävyyteen ja soveltuvuuteen vuoteen 2032.** Lisäksi arvioidaan vaikutukset oppilaiden arkeen, opetuksen ja henkilöstön järjestämiseen sekä investointi- ja käyttötalousmenoihin. Siirtymävaiheen tarpeet erotetaan pidemmän aikavälin tilanteesta.
- **Työ perustuu kunnan laatimiin selvityksiin, ennusteisiin ja tausta-aineistoihin, asiantuntijakeskusteluihin, henkilöstön haastatteluihin sekä koulujen katselmuksiin.** Tarkastelu rajautuu Salpakankaan ja Heinsuon kouluihin. Raportti kokoaa päätöksenteon tueksi vaihtoehtojen keskeiset erot, toteutuksen edellytykset ja perustellun suosituksen.

Sisältö

1. Yhteenveto päätöksentekoon
2. Lähtötilanne ja palveluverkko
3. Tarkasteltavat vaihtoehdot
4. Oppilas- ja ryhmäennusteet
5. Vaihtoehtojen vaikutukset ja vertailu

1. Yhteenveto päätöksentekoon

Vaihtoehtojen yhteenveto

Vertailtava ominaisuus	A: Nykyinen malli	B: Kaksi yhtenäiskoulua	C: Ala- ja yläkoulu
Koulujen rakenne	Salpakangas 0–9, Heinsuo 5–9	Molemmat 0–9	Salpakangas 0–6, Heinsuo 7–9
Salpakankaan tilanne	Ahtaus helpottuu oppilasmäärän laskiessa	Pienten oppilaiden tilapaine helpottuu, tilat tehostuvat	Alakouluryhmät lisääntyvät, tavallisten luokkatilojen tarve kasvaa
Heinsuon tilanne	Nykyinen toiminta jatkuu, tilojen joustovara on vähäinen	Esi- ja alkuopetus edellyttää tilajärjestelyjä	Yläkoulun aineopetustilat eivät riitä ilman muutoksia tai toteutuksen lykkäämistä
Aineopetustilat	Nykyiset tilat säilyvät	Nykyiset tilat säilyvät	Salpakankaalla aineluokkia muutettava tavallisiksi luokiksi; Heinsuolle tarvitaan uusia aineluokkia
Painotettu opetus	Säilyy nykyisissä tiloissa	Säilyy nykyisissä tiloissa	Musiikkipainotus edellyttää uusia tiloja Heinsuolle
Piha ja sisäänkäynnit	Ei uusia tarpeita	Heinsuon piha, saatto ja sisäänkäynti muutettava.	Ei vastaavia pienten oppilaiden muutostarpeita Heinsuolla
Oppilaiden koulupolku	Osa vaihtaa koulua 5. luokalla	Yhtenäinen koulupolku 0.–9. luokille mahdollinen	Osalla oppilaista koulu vaihtuu kahdesti: 5. ja 7. luokalla.
Opetuksen järjestäminen	Nykyiset järjestelyt jatkuvat	Eri ikäryhmien yhteensovittaminen Heinsuolla	Aineluokkien niukkuus edellyttäneen toteutuksen siirtämistä 2030-luvulle
Kustannusero nykymalliin 2026–2032*	–	–100 000 €	–50 000 €

* Osaan muutostöiden tarpeesta ei ole käytettävissä kustannusarviota. Tässä työssä on käytetty karkeaa oletusta muutostöiden suuruusluokasta mm. aineluokkien ja painotetun musiikin muutostarpeisiin. Henkilöstökustannukset perustuvat ryhmämäärien ennusteisiin.

1. Yhteenveto päätöksentekoon

Suositus koulujen tulevasta käytöstä

Suositus

Salpakankaan ja Heinsuon koulujen oppilasmäärien ennakoidaan vähenevän yhteensä noin 22 % vuoteen 2032 mennessä. Oppilasmäärien lasku mahdollistaa tilojen käytön tehostamisen, mutta nykyiset toiminnalliset ongelmat eivät poistu välittömästi.

Suosittellemme kahden yhtenäiskoulun mallin (B) edistämistä jatkovalmisteluun. Se mahdollistaa oppilaiden tasaisemman jakautumisen, Salpakankaan tilapaineen keventämisen ja yhtenäisempien koulupolkujen muodostamisen.

- **Toiminnallisuus:** Salpakankaan ahtaus helpottuu, kun pieniä oppilaita ohjataan Heinsuolle. Molempien koulujen nykyiset aineopetustilat säilyvät käytössä ja painotettu opetus voidaan säilyttää nykyisellään.
- **Talous:** Kahden yhtenäiskoulun malli edellyttää arviolta vähintään 0,5 milj. euron muutostöitä. Malli tuottaa arviolta 0,6 milj. euron säästöt henkilöstökustannuksiin lukuvuoteen 2031-32 mennessä Laskennalliset henkilöstösäästöt voivat kattaa osan muutostöistä. Nettovaikutus riippuu henkilöstösopeutuksen toteutumisesta ja tarkentuvista investointikustannuksista.
- **Oppilaiden koulupolku:** Heinsuolla aloittaville oppilaille muodostuu mahdollisuus jatkaa samassa koulussa esiopetuksesta perusopetuksen loppuun. Tarve oppilaiden siirtämiseen Salpakankaalta Heinsuolle 5. luokalla vähenee.
- **Toteutettavuus:** Malli edellyttää Heinsuon sisäänkäynnin, piha-alueiden ja esi- ja alkuopetukseen soveltuvien tilojen muutoksia. Niiden tekninen ja toiminnallinen toteutettavuus on varmistettava ennen lopullista päätöstä. Lisäksi jatkovalmistelussa tulee tarkistaa, riittävätkö Heinsuolla aloittavat ikäluokat sekä Pyhäniemestä ja Hämeenkoskelta tulevat oppilaat turvaamaan toimivan yläkoulun oppilaspuolel. Koulun johdon mukaan tavoitteena tulisi olla vähintään kolme rinnakkaisryhmää yläkouluun. Oppilaspuolel voisi vahvistaa esimerkiksi Herralan ja Nostavan oppilaiden ohjaamisella Heinsuolle.

Johtopäätös: Kahden yhtenäiskoulun malli tarjoaa parhaat edellytykset toiminnan kehittämiseen. Malli palvelee paremmin Salpakankaan koulua, kuin Heinsuon koulua ja malli edellyttää Heinsuon koulussa tilajärjestelyjä sekä opetuksen ja oppilasvirtojen huolellista suunnittelua.

Vaihtoehtojen arviointi ja jatkosuositukset

Nykyinen malli on myös hyvä vaihtoehto ja perusteltu kompromissi.

- Nykyinen malli ei ole selvästi kahden yhtenäiskoulun mallia heikompi. Suosituksemme kallistuu kahteen yhtenäiskouluun yhtenäisen koulupolun ja Salpakankaan pienten oppilaiden ruuhkien helpottumisen vuoksi.
- Nykyinen malli edellyttää vähiten muutostöitä. Kahden yhtenäiskoulun mallissa oppilasmäärien ennakoitua suurempi lasku voi vaikeuttaa riittävien rinnakkaisryhmien muodostamista.
- Kahden yhtenäiskoulun malli on Salpakankaan koulun näkökulmasta parempi, mutta nykyinen malli tukee paremmin Heinsuon koulun nykyistä toimintaa.

Ala- ja yläkoulumalli on kokonaisuutena selvästi heikoin vaihtoehto.

- Ala- ja yläkoulumallissa Heinsuolle tarvitaan uusia aineopetus- ja musiikkitiloja, samalla kun Salpakankaan laadukkaita aineluokkia muutettaisiin tavallisiksi luokiksi. Osalle oppilaista tulisi koulunvaihto sekä 5. että 7. luokalla.
- Toteutus olisi mahdollinen aikaisintaan **2030-luvun alussa merkittävin muutosinvestoinnein Heinsuolle**. Heinsuon nykyinen aineopetuksen kapasiteetti mahdollistaa toteutuksen aikaisintaan **2030-luvun lopulla**. Painotetun musiikin tilatarve jäisi ratkaistavaksi.

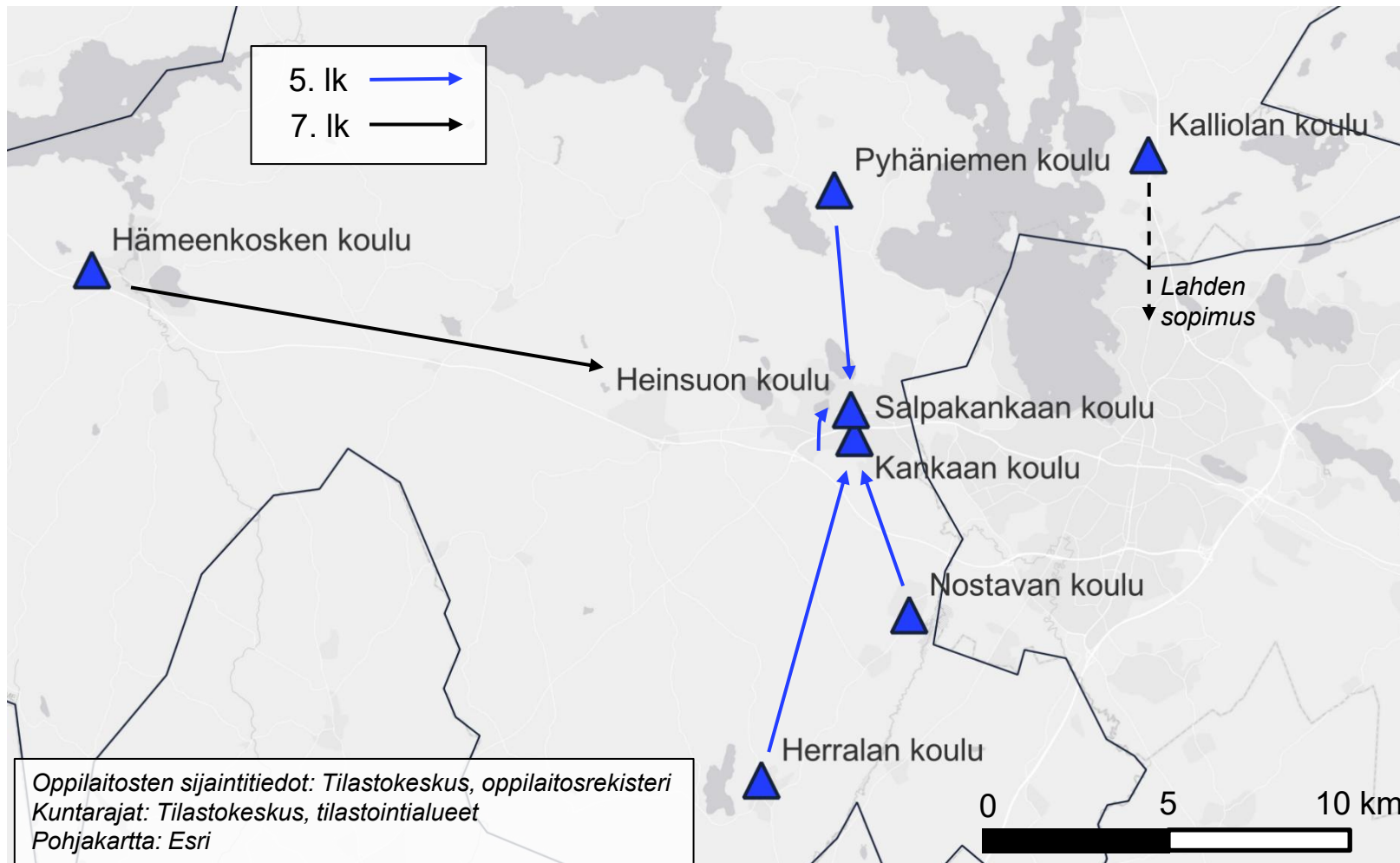
Yksi oppilaaksiottoalue tukee yhtenäisiä koulupolkuja ja toimivien opetusryhmien muodostamista.

- Suosittelemme siirtymistä yhteen oppilaaksiottoalueeseen kunnan palvelusuunnitelman mukaisesti. Yksi oppilaaksiottoalue tukee oppilasmäärien tasaamista, opetusryhmien muodostamista ja tilojen hyödyntämistä oppilasmäärän vähentyessä.*
- Kunnan vaikutusarvioinnissa yhden alueen malli arvioidaan kokonaisvaikutuksiltaan myönteisimmäksi. Mahdollisiksi haitoiksi on tunnistettu koulumatkojen piteneminen ja kuljetusjärjestelyjen muutokset, jotka voivat vaikeuttaa perheiden arkea.

2.

Lähtötilanne ja palveluverkko

Nykyinen palveluverkko ja oppilasvirrat

Heinsuon kouluun:

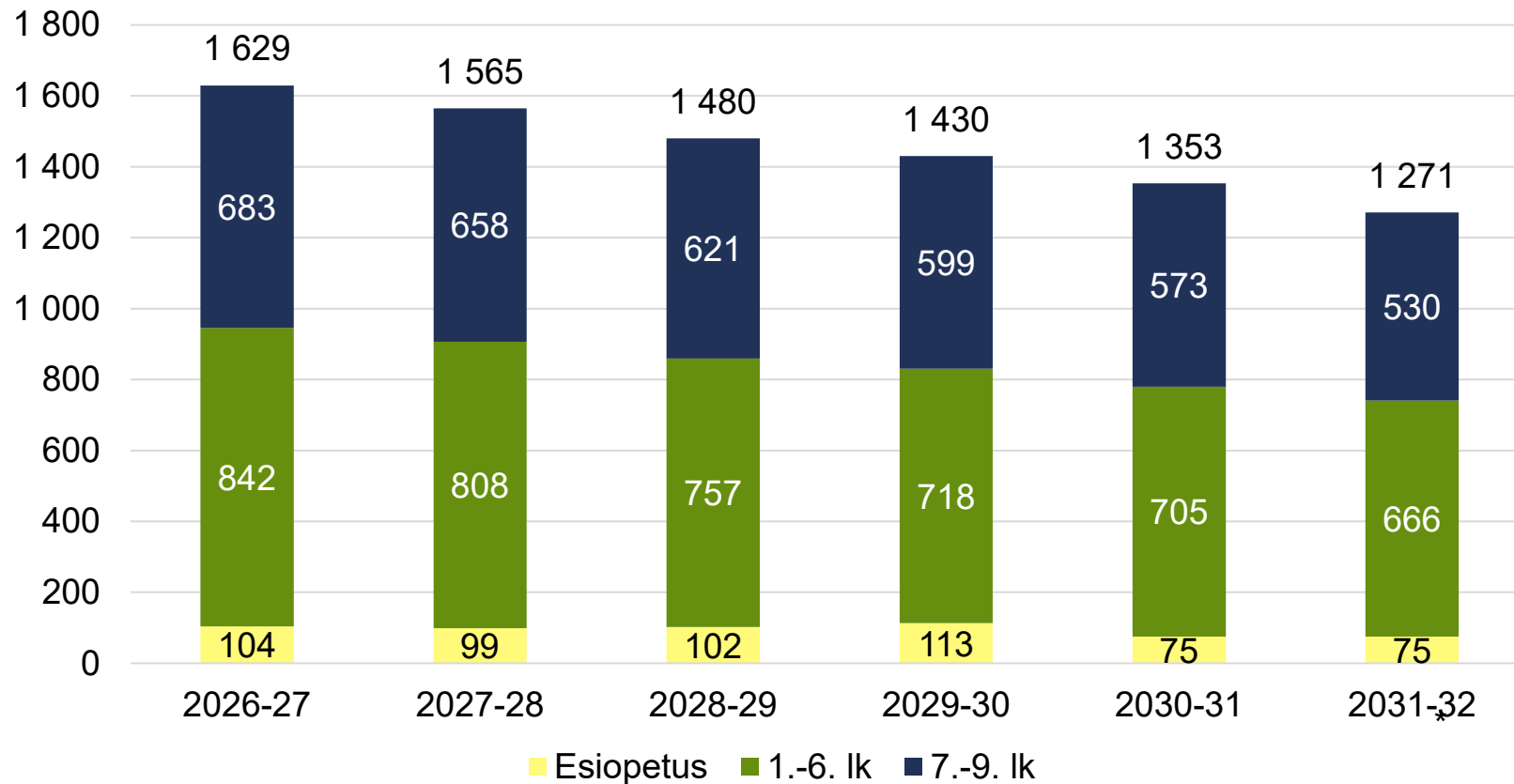
- Pyhäniemen oppilaat siirtyvät 5. luokalle.
- Salpakankaan oppilaita siirtyy 5. luokalle, jotta 4 ryhmän tavoite täyttyy.
- Lisäksi 5. luokalle tulee valintakokeilla oppilaita painotettuun opetukseen.
- Hämeenkosken oppilaat siirtyvät 7. luokalle.

Salpakankaan kouluun:

- Herralan ja Nostavan oppilaat siirtyvät 5. luokalle.

2. Lähtötilanne ja palveluverkko

Salpakankaan ja Heinsuon oppilasmäärä laskee

Salpakankaan ja Heinsuon kouluihin ohjattavien oppilaiden yhteismäärä laskee vuosina 2026-2032:

-22 %

-180 alakoululaista

-150 yläkoululaista

* Kunnan oppilasennusteesta puuttuu lukuvuoden 2031-32 esioppilaiden määrä ja oletuksena on käytetty lukuvuoden 2030-31 esioppilaiden määrää.

Salpakankaan koulu: tilat ja toiminnalliset haasteet

Salpakankaan koulu: Vuosiluokat 1.-9. + esiopetus // musiikkipainotus (3.-9. lk)

Koulussa on tällä hetkellä yli 1 000 oppilasta ja tilat ovat toiminnallisesti ylikäytössä.

- Koulun johdon arvion mukaan toiminnallisesti sopiva oppilasmäärä olisi alle 900.
- Suuri oppilasmäärä kuormittaa erityisesti aula-, eteis- ja naulakko sekä ruokailutiloja. Henkilöstön kyselyssä 80 % vastaajista nosti melun ja levottomuuden haasteeksi.
- Liikuntasali jakautuu kolmeen lohkoon ja on täydessä käytössä. Vapaita aikoja on vain 1–2 tuntia viikossa. Joustovaraa ei ole.
- OT3-luokkia on mitoitettu alle raja-arvon, joka rajaa ryhmäkokojen kasvattamista.

Alun perin muuhun käyttöön suunniteltuja tiloja on otettu opetuskäyttöön.

- Musiikkistudio, kahvihuone, nuorisotilat ja muutostöin väestönsuoja ovat opetuksen tai opiskelun käytössä. Kahdella nuorisotyöntekijällä ei ole enää omia tiloja.
- Yksi liikuntasali on muutettu opetustiloiksi; koulun johdon toiveena on palauttaa se liikuntakäyttöön oppilasmäärän vähentyessä.

Laadukkaat ja tilavat aineopetustilat ovat koulun vahvuus.

- Teknisen työn tilat ovat vuodelta 2014 ja laadukkaat aineluokat vuodelta 2016.
- Kaksi laadukasta musiikkiluokkaa mahdollistavat painotetun musiikinopetuksen.
- Kaksi puutyöluokkaa ja CAD-luokka. Tekniset tilat mahdollistavat useamman ryhmän samanaikaisen työskentelyn.

Heinsuon koulu: tilat ja toiminnalliset haasteet

Heinsuon koulu: Vuosiluokat 5.-9. // liikuntapainotus (5.-9. lk)

Tilat ovat joustavassa ja tehokkaassa käytössä.

- Koulun laskennallinen kapasiteetti on 700 oppilasta ja koulussa on 612 oppilasta.
- Perinteisiä kotiluokkia ei ole, vaan vapaita luokkatiloja hyödynnetään eri ryhmien opetuksessa.
- Suuria oppimisympäristöjä on jaettu luokkatiloiksi. Myös neuvotteluhuone, käytäväalue ja oppilaiden olohuone on otettu opetuskäyttöön. JOPO-ryhmä toimii nuorisotoimen entisessä toimistohuoneessa.
- Koulu toimii elinkaarimallilla, jossa palveluntuottaja vastaa kiinteistön ylläpidosta. Henkilöstö on ollut malliin tyytyväinen.

Oppilasvirrat ja liikunnan järjestelyt vaativat tarkkaa suunnittelua

- Vuosiluokilla 5–6 on vähemmän oppilaita kuin yläkoulussa, joka aiheuttaa painetta oppilaaksioton, ryhmien ja tilojen käytön sovittamiselle.
- Neljän rinnakkaisryhmän muodostaminen 5. luokalle edellyttää oppilaiden siirtoja Salpakankaalta.
- Oppilaat tulevat useista kouluista, mikä edellyttää ryhmien yhteensovittamista ja tuo koulupolkuun koulunvaihdoksia.
- Liikuntasalin kolmen lohkon lisäksi auditorio toimii neljäntenä liikuntatilana. Liikuntaopetuksen järjestäminen edellyttää lukujärjestyksen tarkkaa suunnittelua. Joustovara on vähäinen.

Aineopetustilat muodostavat pullonkaulan.

- Yksi laboratorio rajoittaa yläkouluoppilaiden määrää. Aineopetustiloja on lisättävä ja toteutuksen aikataulu on sovitettava käytettävissä olevien tilojen rajoissa.
- Nykyinen musiikkiluokka ei sovellu painotetun musiikinopetuksen tarpeisiin. Painotettu musiikinopetus edellyttäisi uusia musiikkitiloja.
- Teknisen työn tilat ovat pienemmät kuin Salpakankaalla.
- Tuen opetustilat ovat niukat. Yksi ryhmä toimii toimistohuoneessa ja erityisopettajan työtilaksi on osoitettu neuvotteluhuone.

Koulukäynnit ja keskeiset havainnot

Salpakankaan koululla aulat ja eteistilat ruuhkautuvat.

Salpakankaan koululla musiikkistudio on otettu erityisopetuksen käyttöön.

Heinsuon koululla oppimisympäristöjä on jaettu luokkatiloiksi.

Pienten oppilaiden sijoittaminen Heinsuolle edellyttää piha-alueen muokkaamista.

- Finwiseen asiantuntija tutustui Salpakankaan ja Heinsuon koulujen tiloihin 12.10.2026. Käynnillä tarkasteltiin tilojen nykyistä käyttöä ja eri toteutusmallien edellyttämiä muutoksia.
- Keskeiset havainnot koskivat Salpakankaan tilojen ahtautta, laadukkaita aineluokkia ja muuhun käyttöön suunniteltujen tilojen hyödyntämistä opetuksessa. Heinsuolla keskeiset havainnot koskivat tehtyjä muutostöitä, aineopetustilojen pullonkauloja ja esi- ja alkuopetuksen edellyttämiä muutoksia.

3.

Tarkasteltavat vaihtoehdot

3. Tarkasteltavat vaihtoehdot

A) Nykyinen vuosiluokkarakenne

Salpakankaan koulu
Vuosiluokat: 1-9 + esiopetus
<ul style="list-style-type: none">+ Uudet ja laadukkaat aineopetustilat säilyvät nykyisessä käyttötarkoituksessaan.+ Painotettu musiikinopetus jatkuu nykyisissä, laadukkaissa tiloissa.- Nykyinen vuosiluokkarakenne ei itsessään ratkaise Salpakankaan ahtautta. Tilapaine riippuu oppilasmäärän kehityksestä ja oppilaaksioton ratkaisuista.<ul style="list-style-type: none">• Sisäänkäynnit ja aulatilat ovat ruuhkautuneet.• Opetustilat eivät riitä: opetusta järjestetään tiloissa, joita ei ole suunniteltu, rakennettu ja kalustettu opetuskäyttöön.

Heinsuon koulu
Vuosiluokat: 5-9
<ul style="list-style-type: none">+ Tilojen käyttö jatkuu nykyisille ikäryhmille suunniteltuna. Esi- ja alkuopetuksen tuomia piha- ja kulkujärjestelyjen muutoksia ei tarvita.- 5. luokan oppilaita siirretään jatkossakin Salpakankaalta, jotta saavutetaan toimivat ryhmäkoot ja opetustilojen tarkoituksenmukainen käyttö. Koulun vaihtuminen 5. luokalla muodostaa nivelvaiheen oppilaan koulupolkuun ja edellyttää oppilaaksioton sekä ryhmien muodostamisen yhteensovittamista.

3. Tarkasteltavat vaihtoehdot

B) Kaksi yhtenäiskoulua

Salpakankaan koulu
Vuosiluokat: 1-9 + esiopetus
<ul style="list-style-type: none">+ Nykyiset tilat mahdollistavat toiminnan jatkamisen yhtenäiskouluna.+ Esi- ja alakouluoppilaiden ohjaaminen Heinsuolle vapauttaa tiloja ja helpottaa nykyisen ahtauden purkamista.+ Painotettu musiikinopetus jatkuu nykyisissä, laadukkaissa tiloissa.+ Uudet ja laadukkaat aineopetustilat säilyvät käytössä.

Heinsuon koulu
Vuosiluokat: 1-9 + esiopetus
<ul style="list-style-type: none">+ Esi- ja alakoulun oppilaspohjan muodostuminen vähentää tarvetta siirtää oppilaita Salpakankaalta. Heinsuolla aloittaville oppilaille voidaan muodostaa yhtenäinen koulupolku esiopetuksesta 9. luokalle.- Esi- ja alkuopetuksen sijoittaminen kouluun edellyttää pienille oppilaille soveltuvia opetus- ja oheistiloja.- Pihaa on muokattava pienille oppilaille soveltuvaksi. Eri ikäryhmien turvallinen liikkuminen ja välituntitoiminta on järjestettävä.- Uuden sisäänkäynnin tarve on ratkaistava. Jos sisäänkäynti toteutetaan joustotilan kautta, ruokalan ja kotitalouden käytössä olevat tilat pienenevät.

3. Tarkasteltavat vaihtoehdot

C) Ala- ja yläkoulu

Salpakankaan koulu

Vuosiluokat: 1-6 + esiopetus

- Yläkouluopetuksen poistuminen vapauttaa aineopetustiloja, mutta alakouluryhmien lisääntyminen kasvattaa tavallisten luokkatilojen tarvetta (muutostöiden tarve).
- Laadukkaita ja kalliita aineopetustiloja joudutaan muuttamaan tavallisiksi luokkatiloiksi.
- Muutoksessa on arvioitava, miten nykyisten erikoistilojen varustelua voidaan hyödyntää alakoulun opetuksessa ja mitä muutostöitä tarvitaan.

Heinsuon koulu

Vuosiluokat: 7-9

- + Yläkoulurakenne poistaa Salpakankaalta Heinsuolle tehtävien 5. luokan siirtojen tarpeen.
- + Yläkouluopetuksen keskittäminen voi vahvistaa aineenopettajien kollegiaalista tukea, mutta...
- ...luokan- ja aineenopettajien päivittäinen yhteistyö samassa koulussa vähenee.
- Työrauhariski kasvaa ja kahden koulun tarjoama joustovara oppilaiden sijoittamisessa vähenee.
- Edellyttää uuden musiikkiluokan rakentamista painotetun musiikinopetuksen tarpeisiin. Lisäksi ratkaistava 5.–6. luokkien liikuntapainotuksen sijoittuminen
- Luonnontieteiden tilat muodostuvat pullonkaulaksi ja toteutus edellyttää uusia luonnontieteiden luokkatiloja ja mallin käyttöönoton aikatauluttamista.
- Riski valinnaisainetarjonnan rajoittamisesta ja koulupäivien porrastamisen lisäämisestä.

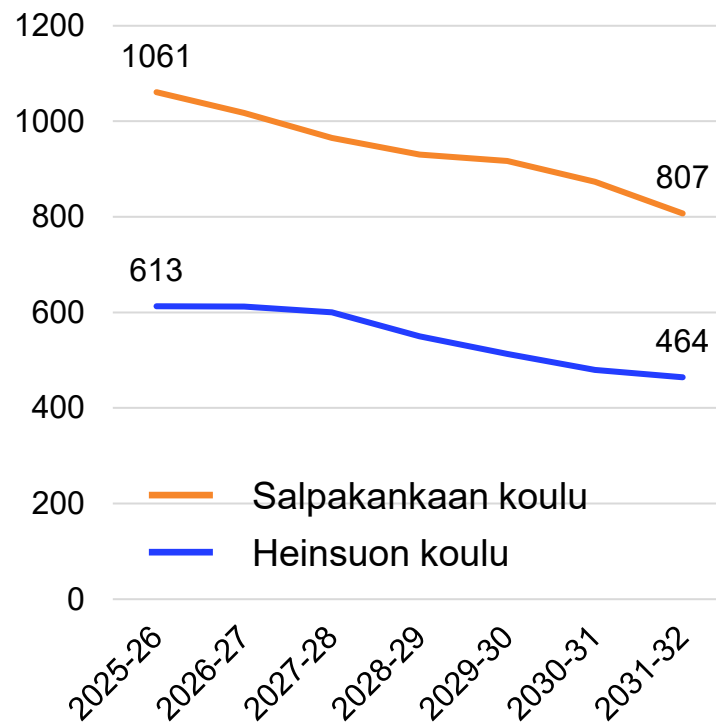
4.

Oppilas- ja ryhmäennusteet

Oppilaiden jakautuminen toteutusmalleissa

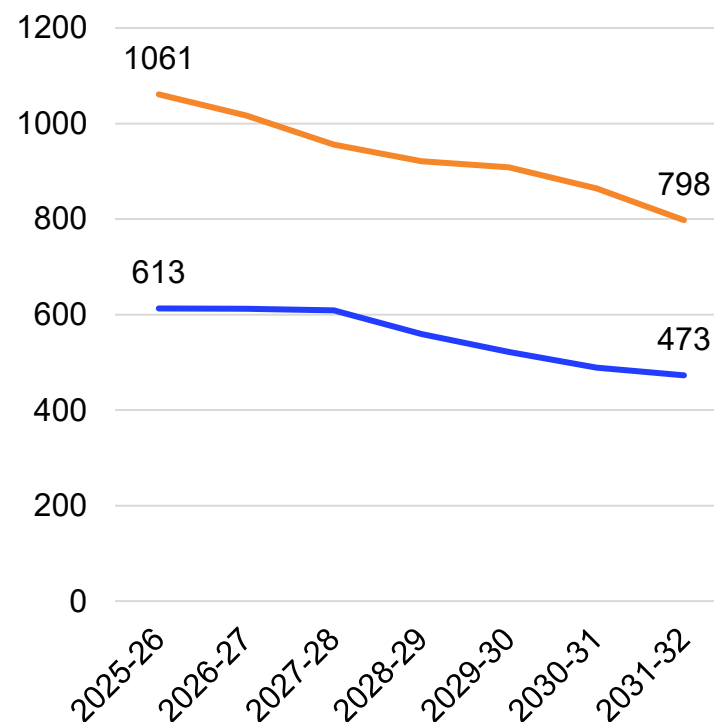
Malli A: Nykyinen malli

Oppilaiden siirtyminen Salpakankaalta Heinsuolle 5. luokalle perustuu kunnan laatimaan oppilasennusteeseen.

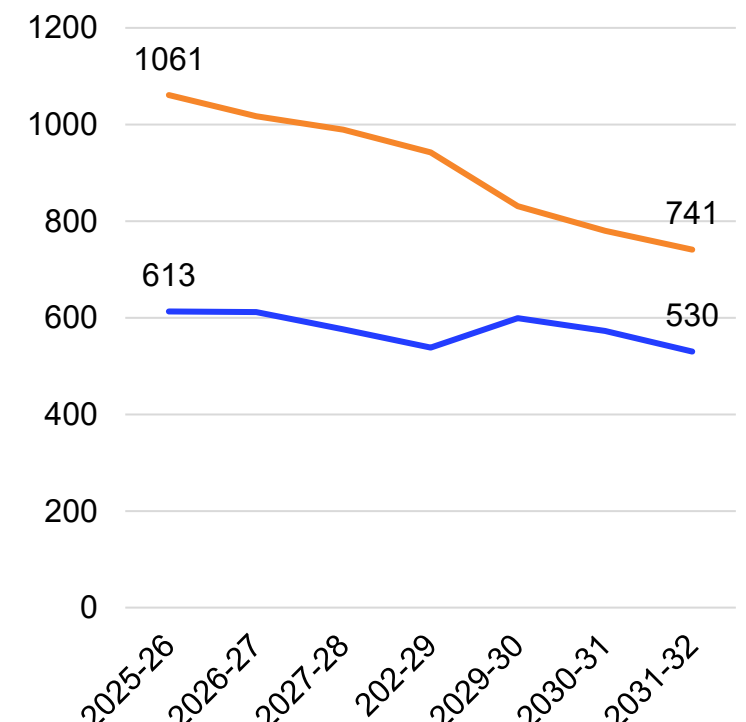
Malli B: Kaksi yhtenäiskoulua

Siirtymä alkaa lukuvuonna 2027-28. Heinsuolle ohjataan 40 esioppilasta ja 40 ensimmäisen luokan oppilasta. Sen jälkeen vuosittain 40 esioppilasta.

Malli C: Ala- ja yläkoulu

Uudet esioppilaat ja alakouluoppilaat ohjataan vaiheittain Salpakankaalle ja 7. luokan oppilaat Heinsuolle lukuvuodesta 2027-28 alkaen.

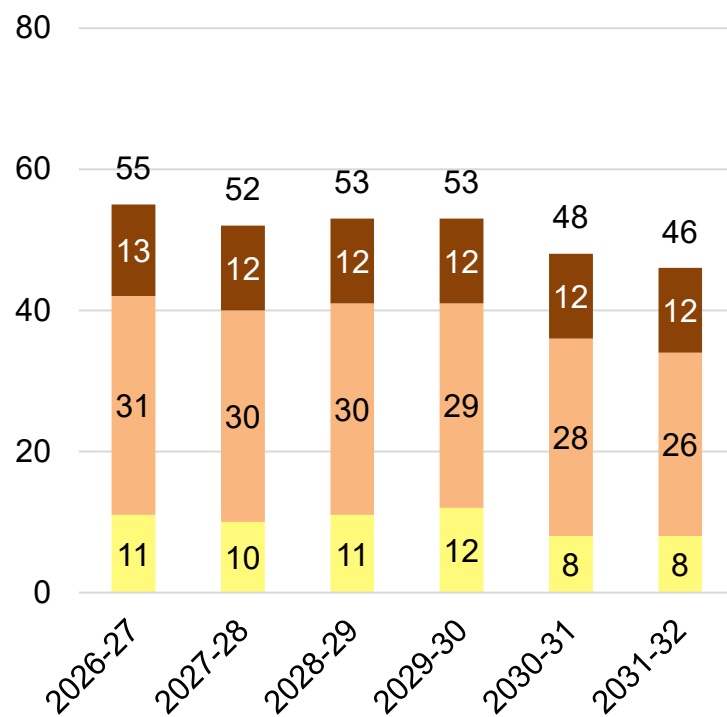

4. Oppilas- ja ryhmäennusteet

Salpakankaan ryhmäennusteet toteutusmalleissa

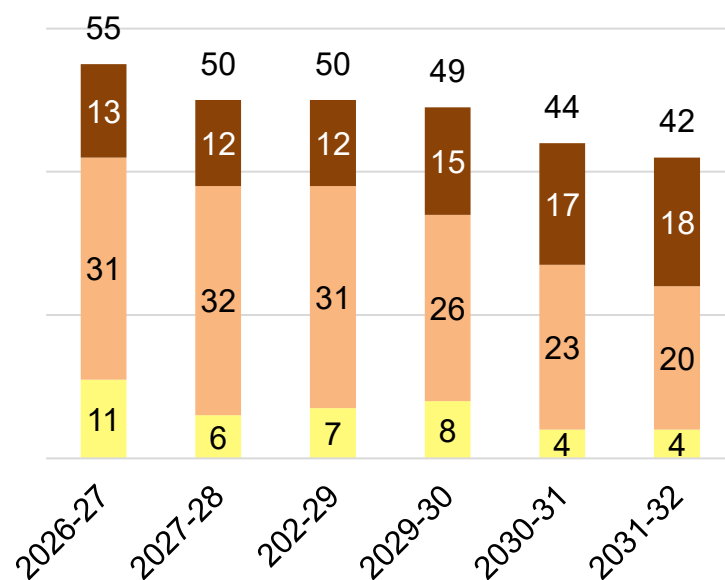
Malli A: Nykyinen malli

Ryhmien määrän lasku voimistuu 2030-31.

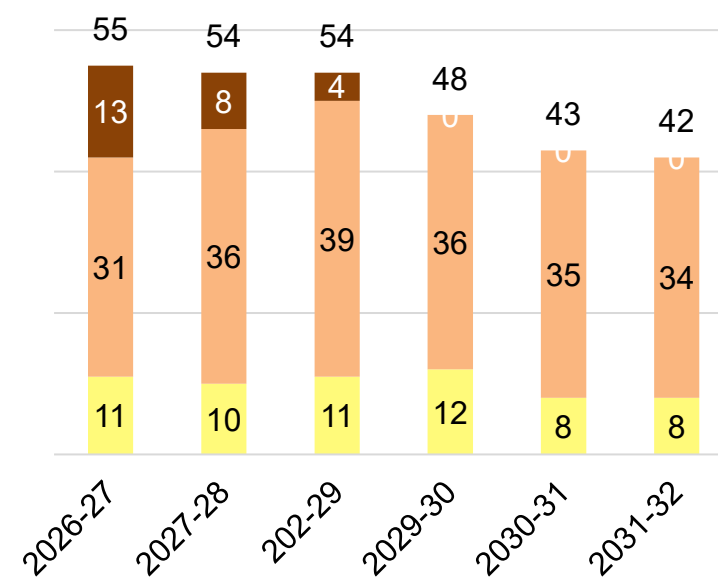
Malli B: Kaksi yhtenäiskoulua

Ryhmien määrä on nykymallia pienempi.

Malli C: Ala- ja yläkoulu

Ryhmämäärä on nykymallia pienempi, mutta alakouluryhmien määrä kasvaa.

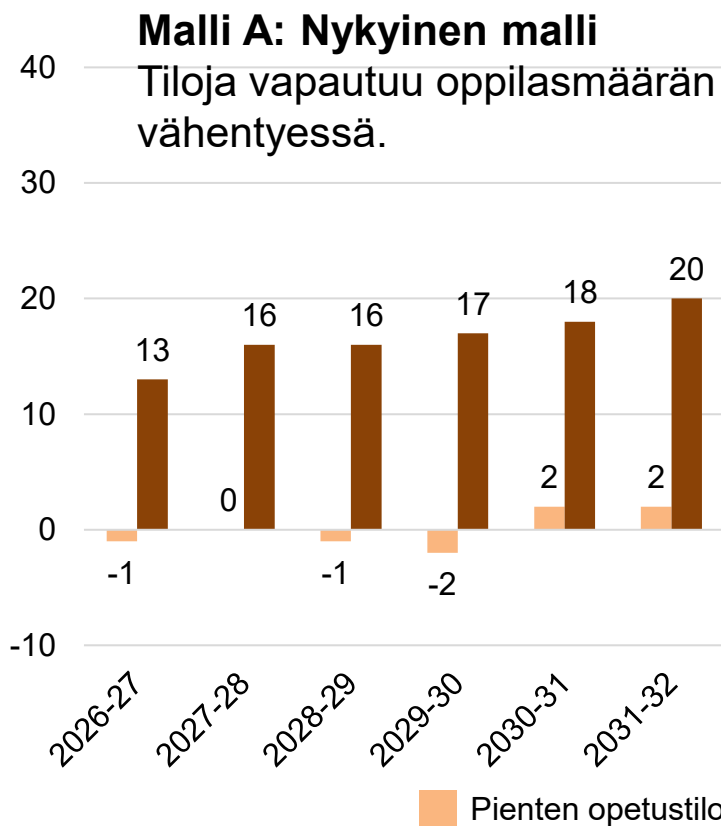
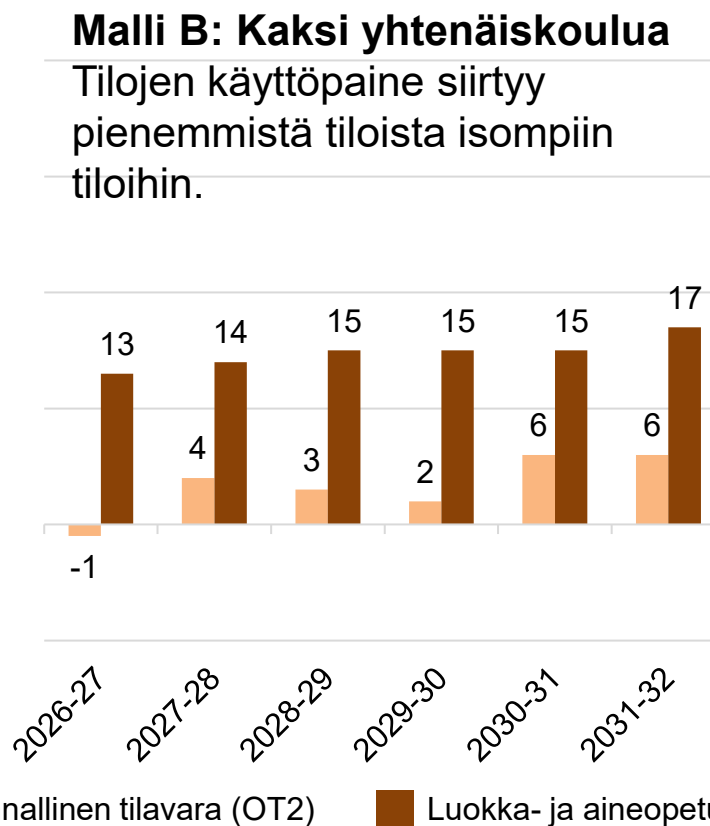

Esiopetusryhmät 1.-6. lk ryhmät 7.-9. lk ryhmät

4. Oppilas- ja ryhmäennusteet

Salpakankaan tilojen riittävyys

Kuvaajat esittävät opetustilojen määrän ja laskennallisen tilatarpeen erotuksen eri toteutusmalleissa. Positiivinen arvo tarkoittaa tilavaraa ja negatiivinen tilavajetta. Yläkouluissa opetusryhmiä jaetaan osassa aineopetusta pienemmiksi ryhmiksi, jolloin opetukseen tarvitaan samanaikaisesti enemmän tiloja. Esimerkiksi kaksi 20 oppilaan ryhmää voidaan jakaa kolmeksi noin 13 oppilaan ryhmäksi. Lisäksi aineopetus edellyttää, että käytettävissä on riittävästi juuri kyseiseen opetukseen soveltuvia tiloja, kuten laboratorioita ja käsityöluokkia.

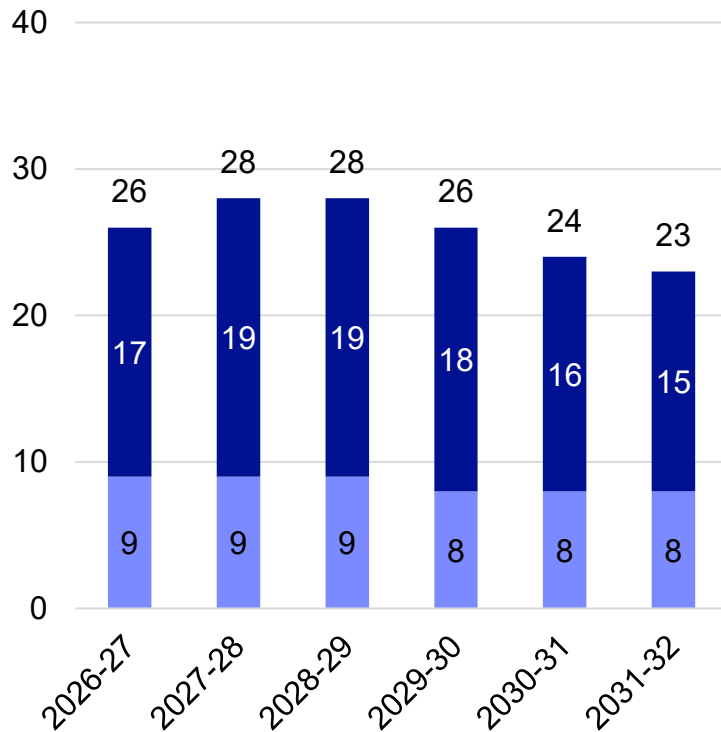

4. Oppilas- ja ryhmäennusteet

Heinsuon ryhmäennusteet toteutusmalleissa

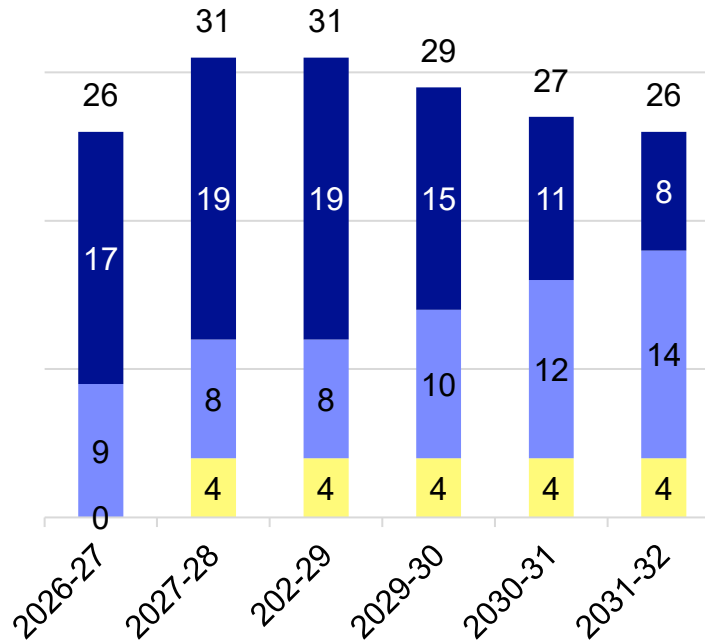
Malli A: Nykyinen malli

Ryhmien määrä kasvaa 2027-28.

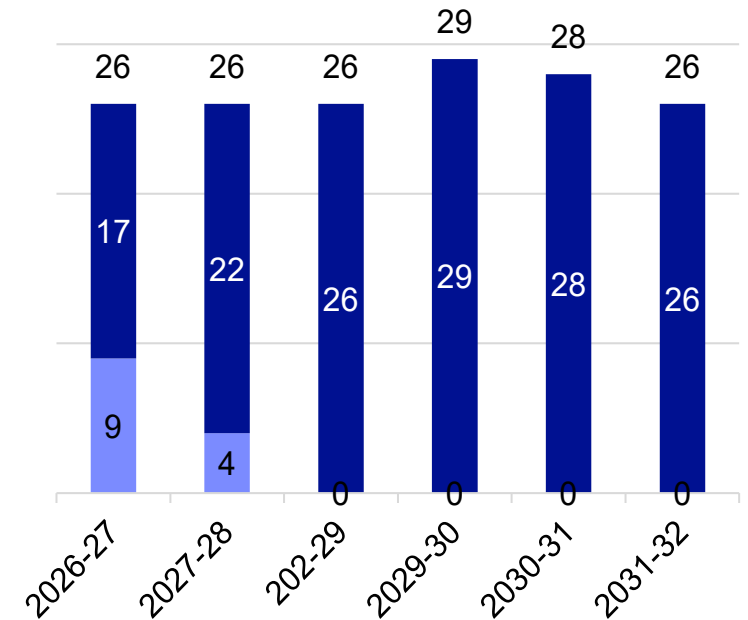
Malli B: Kaksi yhtenäiskoulua

Ryhmien määrä kasvaa nykymallia enemmän 2027-28. Kasvu johtuu esiopetuksen ryhmistä.

Malli C: Ala- ja yläkoulu

Yläkouluryhmien määrä kasvaa kriittisesti nykyistä korkeammaksi, eivätkä aineluokat riitä.

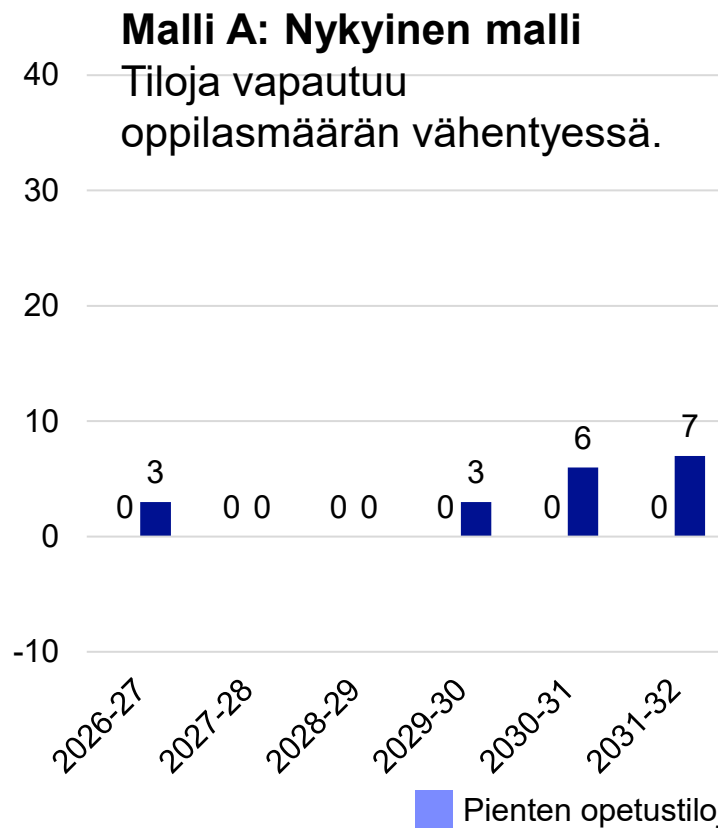
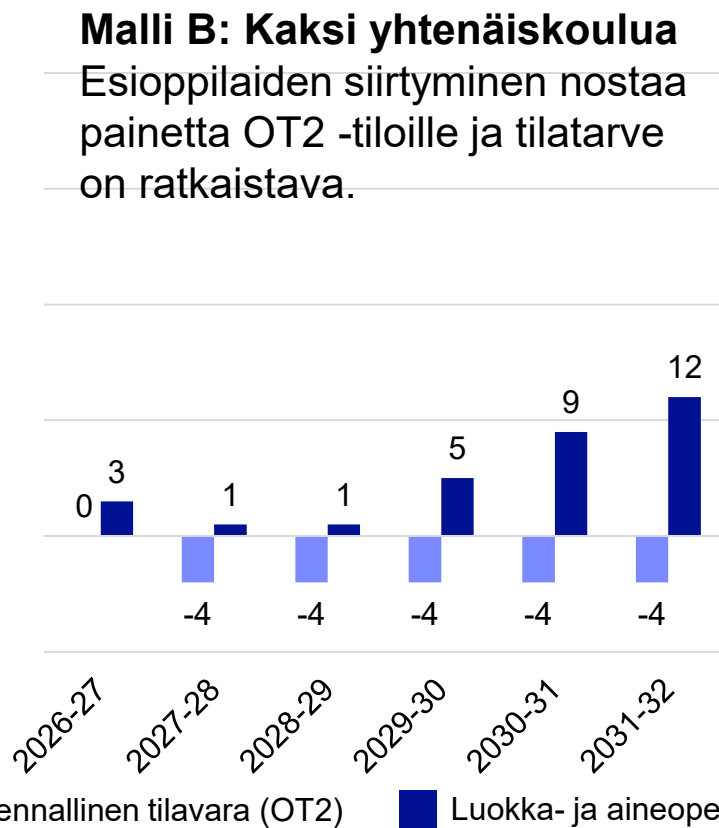

Esiopetusryhmät 1.-6. lk ryhmät 7.-9. lk ryhmät

4. Oppilas- ja ryhmäennusteet

Heinsuon tilojen riittävyys

Kuvaajat esittävät opetustilojen määrän ja laskennallisen tilatarpeen erotuksen eri toteutusmalleissa. Positiivinen arvo tarkoittaa tilavaraa ja negatiivinen tilavajetta. Yläkouluissa opetusryhmiä jaetaan osassa aineopetusta pienemmiksi ryhmiksi, jolloin opetukseen tarvitaan samanaikaisesti enemmän tiloja. Esimerkiksi kaksi 20 oppilaan ryhmää voidaan jakaa kolmeksi noin 13 oppilaan ryhmäksi. Lisäksi aineopetus edellyttää, että käytettävissä on riittävästi juuri kyseiseen opetukseen soveltuvia tiloja, kuten laboratorioita ja käsityöluokkia.

5.

Vaihtoehtojen vaikutukset ja vertailu

5. Vaihtoehtojen vaikutukset ja vertailu

Oppilaiden arki ja koulupolku

Malli A: Nykyinen malli

- **Nykyiset koulupolut säilyvät pääosin.** Osa Salpakankaan oppilaista vaihtaa koulua Heinsuolle 5. luokalle siirtyessään.
- **Koulunvaihto edellyttää sopeutumista** uuteen ryhmään, henkilöstöön ja toimintatapoihin. Siirto ei aina vastaa oppilaan tai perheen toivetta.
- **Salpakankaan ahtaus kuormittaa arkea.** Oppilasmäärän väheneminen helpottaa vähitellen ruokailun ja yhteisten tilojen ruuhkia. Koulun oppilasmäärä saavuttaa toiminnallisesti optimaalisen, alle 900 oppilaan määrän lukuvuonna 2030-31.

Malli B: Kaksi yhtenäiskoulua

- **Koulupolku voi jatkua esiopetuksesta 9. luokalle samassa koulussa.** Heinsuon oman oppilaspohjan kasvu vähentää tarvetta siirtoihin 5. luokalla.
- **Tutut toimintatavat ja ihmissuhteet voivat jatkua pidempään.** Hyöty toteutuu vaiheittain uusien ikäluokkien myötä.
- **Salpakankaan tilapaine helpottuu.** Pienten oppilaiden (0-2 lk) määrä laskee ja vanhempien (5+ lk) oppilaiden määrä kasvaa nykymalliin verrattuna. Luokkatilojen tarve vähenee. Oppilasmäärän muutos riippuu siitä, kuinka monta pienten ryhmää ohjataan Heinsuolle.

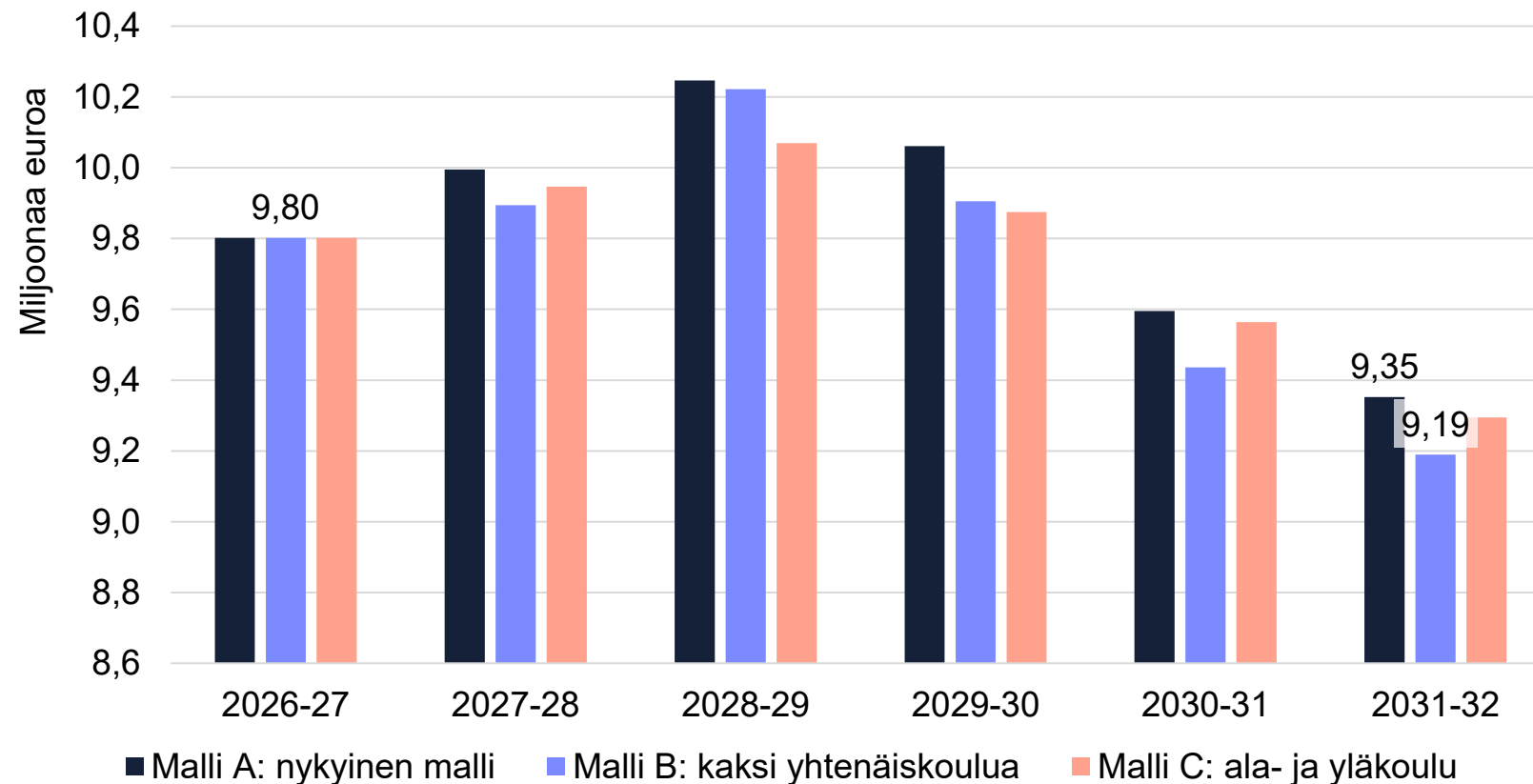
Malli C: Ala- ja yläkoulu

- **Salpakankaalta siirrytään Heinsuolle 7. luokan alussa.** Oppilaspolkuun tulee osalle oppilaista kaksi koulun vaihtoa (5. lk Salpakankaalle ja 7. lk Heinsuolle). Koulujen välisten 5. luokan siirtojen tarve kuitenkin poistuu.
- **Koulunvaihto koskee kaikkia Salpakankaan yläkouluun siirtyviä.** Siirtymä edellyttää ryhmäytymisen ja oppilaiden tuen suunnittelua.
- **Tilojen riittävyys vaikuttaa koulupäiviin.** Heinsuon aineopetustilojen puute voi rajoittaa valinnaisuutta ja lisätä koulupäivien porrastamista.

5. Vaihtoehtojen vaikutukset ja vertailu

Henkilöstötarve toteutusmalleissa

Karkea arvio henkilöstökustannusten kehityksestä toteutusmalleissa

Opettajien kustannuksena on käytetty 60 000 €/vuosi ja ohjaajien kustannuksena 30 000 €/vuosi. Henkilöstön määrä muuttuu simuloitujen ryhmien kanssa samassa suhteessa.

- Henkilöstökustannusten arvio perustuu simuloituun ryhmämäärien kehitykseen sekä kunnan aiemmin teettämän palveluverkkoselvityksen henkilöstö- ja kustannustietoihin. Arvio kuvaa laskennallista sopeutuspotentiaalia, ei vahvistettua henkilöstösuunnitelmaa.
- Mallissa B kustannukset jäävät laskennallisesti pienimmiksi. Lukuvuonna 2031-2032 kustannukset ovat noin 9,2 M€, eli noin 0,15 M€ nykymallia pienemmät.

5. Vaihtoehtojen vaikutukset ja vertailu

Tarvittavat tilamuutokset

Malli A: Nykyinen malli

- **Nykyinen vuosiluokkarakenne ei itsessään edellytä tilamuutoksia.**
- Oppilasmäärän väheneminen mahdollistaa Salpakankaalla tilojen palauttamisen alkuperäiseen käyttöön tarvittaessa, esimerkiksi opetustiloiksi muutetun liikuntasalin palauttamisen liikuntakäyttöön.
 - Esimerkkinä Salpakankaalla muutostyöt maksoivat keskustelujen mukaan 650 000 €, kun Tiilikankaan 180 oppilasta siirtyivät Salpakankaalle. Muutoksiin sisältyi pienemmän liikuntasalin ottaminen opetuskäyttöön sekä tilojen uudelleenjärjestelyjä.

Malli B: Kaksi yhtenäiskoulua

- **Heinsuon pihaa on muokattava pienille oppilaille sopivaksi.** Kustannusarvio on pihamuutoksille **100 000 €** ja saattojärjestelyihin **100 000 €**.
- **Heinsuolle tarvitaan uusi sisäänkäynti ja pienille soveltuvat kulkujärjestelyt.** Sisääntulon ja käsityöluokan muutostöiden yhteinen arvio on **300 000 €**.
 - Jos sisäänkäynti toteutetaan joustotilan kautta, ruokalan ja kotitalouden käytössä olevat tilat pienenevät. Lisäksi esi- ja alkuopetukselle on järjestettävä soveltuvat tilat.

Malli C: Ala- ja yläkoulu

- **Salpakankaalla aineopetustiloja on muutettava tavallisiksi luokkatiloiksi.** Muutoksille ei ole tunnistettu kustannusarviota.
 - Tiloja on rakennettu vuosina 2014 ja 2016. Muutostöiden lisäksi on huomioitava arvonalentuma jäljellä olevasta käyttöiästä.
- **Heinsuolle tarvitaan painotettuun musiikinopetukseen soveltuvat uudet tilat.** Kustannusarviota ei ole tehty.
- **Yläkouluoppilaiden määrän kasvu edellyttää aineopetustilojen rakentamista, erityisesti lisälaboratoriota.** Muutoksille ei ole tunnistettu kustannusarviota.

Lähteet: Elinvoimavaliokunnan lausunto, liite 3: Pohjatiedot tilamuutoksille, koulujen henkilöstön haastattelut ja kirjalliset kommentit, katselmushavainnot

Aineopetustilat ovat merkittävä investointi

Salpakankaalla on laaja kokonaisuus erikoisvarusteltuja opetustiloja

- Koulussa on kaksi laadukasta musiikkiluokkaa ja viisi luonnontieteiden aineluokkaa, joista kaksi on kemianluokkia. Lisäksi koulussa on teknisen työn tilat. Teknisen työn tilat ovat vuodelta 2014 ja muut aineluokat vuodelta 2016.

Tilojen laatua tulee arvioida suhteessa käyttötarkoitukseen. Laadukaskaan aineluokka ei välttämättä sovellu sellaisenaan toimivaksi kotiluokaksi.

- Salpakankaan koulussa luonnontieteen opetustilojen laajuus on yhteensä 490 m². Ala- ja yläkoulumallissa luonnontiedeluokkien ottaminen alakoulun käyttöön edellyttäisi tekniikan ja varustelun purkamista ja muutostöitä luokkien muuttamiseksi kotiluokiksi.
 - Esimerkiksi Helsingin medialukiossa kotitalousluokan muuttamisessa opinto-ohjaajien tiloiksi kustannusarviona oli 75 tuhatta euroa.
- Heinsuon koulussa luonnontieteiden opetustilojen laajuus on yhteensä 435 m². Ala- ja yläkoulumallissa yläkouluryhmien määrä kasvaa ennustekaudella suurimmillaan 70 % nykyiseen verrattuna, jolloin nykyisiä luonnontieteen opetustiloja tulisi laajentaa joko muuttamalla tavallisia luokkatiloja aineluokiksi tai uudisrakentamisella (laajennus). Nykyisiä luonnontieteen luokkatiloja vastaavan laajuinen uudisrakentaminen maksaisi vähintään arviolta 1,3 milj. euroa (kun rakennuskustannus on 2 557 €/brm-m² ja huonealan ja bruttoalan suhdeluku on 0,85).
 - Lisäksi ala- ja yläkoulumallissa Heinsuon kouluun tulisi rakentaa uusi musiikkiluokka painotettua opetusta varten. Esimerkiksi Helsingissä Pukimäenkaaren koulussa yhden olemassa olevan musiikkiluokan uudistamisen kustannusarvio oli 119 500 €.

Lähteet: Helsingin kaupunki, Omastadi, Sointula - transforming the music classroom of Pukimäenkaari Comprehensive School into a modern music room; Helsingin kaupunki, V 6.5.2020, Helsingin Medialukion peruskorjaushankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen; Tilastokeskus, Uudisrakennuksen hintalaskuri

5. Vaihtoehtojen vaikutukset ja vertailu

Taloudellinen vertailu

Arvio taloudellisista vaikutuksista lukuvuosina 2026/27-2031/32	Malli A: nykyinen malli	Malli B: kaksi yhtenäiskoulua	Malli C: ala- ja yläkoulu
Henkilöstökustannukset	59 050 000 €	58 450 000 €	58 550 000 €
Henkilöstökulujen ero nykymalliin	-	-600 000 €	-500 000 €
Sisääntulon rakentaminen ja käsityöluokan muutostyöt (Heinsuo)		300 000 €	
Pihan muutostyöt ja saattojärjestelyt (Heinsuo)		200 000 €	
Aineluokkien muuttaminen tavallisiksi luokkatiloiksi (Salpakangas)			150 000 €*
Musiikkiluokan rakentaminen painotettua opetusta varten (Heinsuo)			150 000 €*
Laboratorio- ja aineluokkien rakentaminen (Heinsuo)			150 000 €*
Muutostyöt yhteensä	0 €	500 000 €	450 000 €
Kustannusarvio yhteensä	59 050 000 €	58 950 000 €	59 000 000 €
Ero nykymalliin	0 €	-100 000 €	-50 000 €

* Kustannuksista ei ole laadittu selvitystä. Taulukossa on esitetty karkea arvio kustannusten suuruusluokasta niiden vaikuttavuuden arvioimiseksi.

- Muutostöiden kustannusarvioista ei ole laadittu kaikilta osin tarkkoja selvityksiä eri toteutusmalleissa ja taulukossa esitetyt kustannukset ovat esimerkinomaisia muutostöiden vaikuttavuuden arvioimiseksi.
- Kahden yhtenäiskoulun ja ala- ja yläkoulumallin henkilöstökulut ovat arviolta nykymallia pienemmät, mutta mallien toteutus edellyttää muutostöitä.
 - Ala- ja yläkoulumallissa arvioiduilla henkilöstökulusäästöillä voidaan kattaa 0,5 milj. euron muutostyöt.
 - Kahden yhtenäiskoulun mallissa henkilöstökulusäästöillä voidaan kattaa 0,6 milj. euron muutostyöt.

Vastuuvapauslauseke

Tämä esitys ja sen sisältämät tiedot on laadittu huolellisesti ja parhaan kykymme mukaan käytettävissä olleiden tietojen perusteella. Finwise Advisors Oy ("Finwise") ei kuitenkaan vastaa mahdollisista virheistä, puutteista tai tiedoissa tapahtuneista muutoksista esityksen laatimisen jälkeen. Esityksessä esitetyt analyysit, suositukset ja ennusteet perustuvat tämänhetkiseen tietoon ja olosuhteisiin, eikä niitä voida pitää sitovina tai takuuna tulevista tapahtumista.

Huomioithan seuraavat seikat:

- Sijoitusneuvonta: Tämä esitys ei sisällä sijoitusneuvoja eikä ole tarkoitettu sijoituspalvelujen käyttöön liittyväksi neuvonannoksi.
- Vero- ja lakikonsultaatio: Finwise ei tarjoa vero- tai lakikonsultaatiota. Asiakkaiden tulee kääntyä asianmukaisten ammattilaisten puoleen näissä asioissa.
- Käyttötarkoitus: Kaikki tässä esityksessä annetut tiedot on laadittu vain kyseessä olevaan käyttötarkoitukseen, eikä niitä voi sellaisenaan hyödyntää muissa tilanteissa ilman lisäanalyysia ja kontekstin huomioimista.

Finwise ei ota vastuuta esityksen perusteella tehtyjen päätösten seurauksista. Suosittelemme asiakkaita harkitsemaan huolellisesti esityksessä annettuja suosituksia ja tarvittaessa hankkimaan lisäasiantuntemusta ennen päätöksentekoa.